

Posudek vedoucího diplomové práce

České překlady poezie Aleksandra Bloka

Inspirace pro výuku ruského jazyka

Autorka Pavla Pániková

Katedra ruského jazyka a literatury

Pedagogická fakulta

UHK

Hradec Králové

Školní rok 2019-2020

Téma diplomové práce kolegyně Pavly Pánikové je zajímavé především díky širokým možnostem ponoru do ruské poezie v konfrontaci s její českou interpretací. Konfrontace překladové poezie už sama o sobě přináší řadu impulzů pro srovnávací pohledy na ruskou a českou poezii, na jejich překladatelskou sémantiku v konfrontaci rusko-českých poetických, ale i samotných kulturních tradic. Je sice pravda, že vzájemnými literárními vztahy rusko - českými se naše kultura bohatě (zpravidla jen jednoznačně orientovanými aspekty) zabývala v poválečném období velmi intenzivně. Ale v případě této diplomantky se jedná už o jiný společensko - kulturní kontext; tím spíše tematiku posuzované diplomové práce považuji za **přínosnou**.

Osobně cením iniciativu studentky, která se neomezuje jen na problém české překladatelské interpretace Blokovy poezie obecně, ale pokouší se dotýkat i některých „nadstavbových“ otázek, jako například jejích hledání „styčných bodů“ se současnou výukou ruské literatury.

Jsem rád, že se diplomantka nebála vrátit k překladům takových autorů jako byli **Jiří Honzík, Jiří Levý, Danuše Kšicová, Pavel Klein, Zdeněk Mathesius** nebo i **Jaroslav Žák**, kteří vytvořili de facto moderní školu českého překladu ruské poezie. Návrat k těmto jménům není projevem nostalgie, ale ohlédnutím za fundamentálním zlomem českého uměleckého překladu ruské poezie.

Musím objektivně akcentovat tvůrčí snahu diplomantky, která se de facto iniciativně vrátila nejen k naznačeným českým překladům, ale připomněla tak dva důležité **fenomény** poválečné české rusistiky: jednak pomalu se rozvíjející zájem o skutečné kvality ruské moderní poezie, jednak o její moderní překladovou interpretaci v českém překladu. Mně samotnému je tento zájem bytostně blízký, protože koresponduje s mým „mladickým“ vstupem do rusistiky a zaníceným „hltáním“ jednak originální podobu této konečně volně přístupné ruské poezie i rovněž jejích moderně formovaných českých překladů.

K hlavním rysům posuzované diplomové práce kolegyně Pánikové řadím následující fakta:

Pečlivý přístup ke všem vyhledávaným pramenům, které nepřejímá schématicky, ale vždy v souladu s posuzovanou otázkou. Vzniká tak mj. i logika jejího výkladu, kterou spojujeme s pozitivním sledováním literární kritiky. Její diplomová práce tak pozbývá tradiční studentskou schématičnost, ale demonstruje jeden s pozitivních rysů, který ruští kolegyně nazývají „осведомленост“.

Pozitivně hodnotím rovněž komparační pokusy jednotlivých překladů; nabízí se tak možnost nejen srovnávat, ale i evidovat vývojovou spirálu práce českých překladatelů; dnes můžeme objektivně konstatovat, že český umělecký překlad (nejen z ruštiny) patří ke špičkové úrovni ve světě.

Jsem přesvědčen, že diplomová práce kolegyně Pavly Pánikové **přesvědčí a naplní požadavky**, které klademe na práce tohoto druhu; **proto ji navrhuji k obhajobě**. K rozpravě navrhuji, aby diplomantka **stručně** nastínila **překladový postup profesorky Danuše Kšicové**; přiznávám, že volba tohoto problému koresponduje s přátelským vztahem naší katedry k této brněnské kolegyni, která bezesporu patřila ke špičkovým znalcům ruské poezie – samozřejmě i v překladatelském přístupu.

Návrh hodnocení: **A**

Hradec Králové 29. července 2020 Prof PhDr. Oldřich Richterek

